

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Kemien breder sig til stadig flere daglige produktgrupper trods en generel opfattelse af det modsatte. Der er formentlig en klar sammenhæng mellem de voksende allergitilfælde blandt børn og mængden af kemikalier, men også stoffer, som er under mistanke for at være kræftfremkaldende, reproduktionsskadelige og hjerneskadende, optræder i vore dagligvarer.

Det drejer sig eksempelvis om vaskemidler, sæbe, kosmetik, maling og smøreløser.

Miljøstyrelsen udarbejdede i 1996 en liste over alle de kemiske stoffer, som ifølge Produktregistret er i omløb i Danmark, og som har en eller flere af disse uønskede effekter, jf. Arbejdsrapport fra Miljøstyrelsen nr. 1/1997: Effektlister 1997. Listen er efterfølgende blevet samkørt med en mængdeliste, og ud af det er kommet en fællesliste med ca. 100 kemiske stoffer, som er kendetegnet ved at medføre en eller flere af de uønskede effekter, og hvor stoffet anvendes i en mængde på over 100 tons i Danmark.

Før Danmark underlagde sig det indre marked i EU, var det muligt nationalt at forbyde stoffer, som man ud fra et forsigtighedsprincip ikke ønskede i omløb i Danmark. Mistanken om en eller flere uønskede effekter kunne i sig selv medføre et forbud.

Med gennemførelsen af det indre marked i EU er denne mulighed voldsomt indskrænket. Nu skal et forbud enten gennemføres på EU-niveau eller ved, at Danmark kan fremføre videnskabelige beviser for, at stoffet er til særlig fare for den danske befolkning eller det danske miljø.

Dette har i praksis ført til en ændret politik, hvor direkte indgreb i form af f.eks. forbud i stigende grad forsøges erstattet af frivillige aftaler med industrien.

Enhedslisten anser et internationalt samarbejde om at begrænse udbredelsen af uønskede kemikalier for overordentlig vigtigt, men kan også se, at arbejdet hermed i EU stort set er gået i stå.

Enhedslisten ønsker med dette forslag at nyttiggøre Miljøstyrelsens arbejde med at udpege problemstofferne ved at indføre en række krav knyttet til produkter, hvor disse stoffer anvendes. Sigtet er at begrænse

deres anvendelse og udbredelse mest muligt samt at reducere antallet af disse stoffer og antallet af produkter, hvori de indgår.

Lovforslaget skal således ses som et ønske om nationalt at stramme grebet om de uønskede kemikalier i dagligdagen. Det kan ikke forsvares at afvente, at EU får sat gang i den internationale indsats mod de uønskede kemikalier.

Lovforslaget indeholder bestemmelser om oprettelse af et Register over Produkter indeholdende Uønskede Kemiske Stoffer. Uønskede kemiske stoffer defineres i lovforslaget som værende de stoffer, som på grund af betænkelige toksikologiske eller økotoxikologiske effekter er opført på Miljø- og Energiministeriets effektlister. Lovforslaget indfører krav om anmeldelse til registret af produkter, der indeholder uønskede kemiske stoffer.

Endvidere sikrer forslaget, at forbrugere, som får mistanke om uønskede sundheds- eller miljømæssige effekter, bliver taget alvorligt, ved at der indføres en indberetningspligt for forhandlerne om sådanne fremførte mistanker vedrørende de pågældende produkter, samt at myndighederne viderebehandler sådanne mistanker på en betryggende og informativ måde og griber restriktivt ind, hvor der er tale om begrundet mistanke.

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1

Der indsættes en definition af, hvad der forstås ved »uønskede kemiske stoffer«, idet der henvises til en af miljø- og energiministerens udarbejdede effektlister, som er en oversigt over stoffer og stofgrupper, der betegnes som værende betænkelige på grund af toksikologiske og/eller økotoxikologiske effekter. Det forudsættes, at listen er identisk med den i Arbejdsrapport fra Miljøstyrelsen nr. 1/1997 indeholdte effektlister, og at denne effektlister løbende opdateres.